

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

18:37	19:36	20:14	תל אביב
18:35	19:39	20:17	ירושלים
18:37	19:35	20:13	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

מילה אחת של תורה

מילה אחת של תורה שווה יותר מכל המצוות שאנחנו מקיימים

לציית לתורה

חסד עצום גמל עימנו הבורא: הוא נתן לנו את התורה, וציווה את החכמים שבכל דור לפרשה, להסבירה, להופכה להנחיות מפורטות ומדוקדקות עבור כל יהודי באשר הוא. עכשיו, השאיפה הזו אינה רחוקה מהישג ידינו, כי יש לנו הוראות מדויקות, הנחיות מפורטות. אם ניצמד אליהן ונפעל על פיהן - נצליח ליישם את שאיפתנו לעשות רצון בוראנו!

כשאנו פותחים ספר הלכתי, מקבלים הוראה מרובה, מתבוננים בתקנה שתקנו חכמים, אנו חשים שמחה, התרוממות רוח, אושר אינסופי. הרי רק בזכות הכלים הללו אנו יכולים להצליח להשיג את השאיפה הנכספת של קרבת ה', רק בזכותם איננו אבודים בכל רגע בחיים, רק בזכות ההנחיות שהם נתנו ונותנים לנו אנו מסוגלים להגיע למילוי שאיפותינו.

יהודי קם בבוקר, ושאיפתו הבוראת היא לעשות רצון קונו. והנה הנס: יש הנחיות - טול ידיים כך וכך, את זה תגיד קודם הנטילה ואת זה אחרי. בשלב הזה תנגב, ותתקדם כך וכך. ומאז - בכל רגע ורגע, לאורך כל היום, תפעל לפי ההוראות, תחיה לפי ההנחיות. הכינו עבורך את כל החומר, רק תפעל על פי ההוראות שאומרים לך! אשרינו מה טוב חלקנו!

פרשת השבוע מעמידה תמורה בובה: 'עצור! ההוראות הללו שאתה כה שש ושם עליהן ביום יום, תופסות גם עכשיו, גם כשהחשיבה שלך חושבת אחרת, גם כשמשהו 'מבפנים' קורא לך לוותר קצת. ההוראות וההנחיות המדויקות והמדוקדקות שקיבלנו - תופסות גם עכשיו, גם כשנראה לך אחרת. אתה חושב שבמקרה כזה אפשר להקל או לוותר, אבל ההלכה קובעת, הפסיקה מכריעה, ואם אינך יודע אותה - גש לרב ותשאל, ותפעל לפי הנחיותיו, רק לפי הכרעתו!

הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. הנשמה היא רוחנית והמזון שלה רוחני, והמזון הטוב ביותר לנשמה זה לימוד התורה, זה מה שממלא אותה ונותן לה כח.

אומרים בישיבות: אלול הוא קרש קפיצה לכל השנה! **חודש אלול הוא משפיע לכל השנה כולה**, אתה מפסיד שיעור תורה אחד בחודש אלול, אינך יודע מה יהיה בשנה הבאה. הרי צריכים זכויות ליום הדין, אדם הולך למשפט מחפש סניגורים, אין סניגור יותר גדול מלימוד התורה. ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום, הדבקות ע"י תורה.

אין כמו חיי תורה, אין כמו אהבת תורה, **אין חיי אושר ושמחה כמו חיי תורה**. רואה אני חילונים וליבי נשבר, רחמנות עליהם, אני חושב עליהם וליבי נשבר, בית לא בית, חיים לא חיים, חינוך לא חינוך, קלקולים גדולים ונוראים, ה' ירחם. איך אפשר להיות שקטים?! והם אחים שלנו החיים בחושך, ואינם יודעים שהם בחושך, אם היו יודעים היה תקוה שיחזרו בתשובה. הם חושבים שהם באור ואנחנו בחושך, **את עולמם החשוך הם קוראים אור ועולם התורה שהוא עולם של אור ושמחה, של קדושה וטהרה, הם קוראים חושך**. ועליהם אמר הנביא (ישעיה' פרק ה') 'הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שמים חשך לאור ואור לחשך שמים מר למתוק ומתוק למר. **צריך לבכות על עם ישראל**, הלב שותת דם! פחד פחדים! אחינו ואחיותנו חיים בטעות, באיזה טיגוף! באיזה גיא חושך וצלמות! צריך לומר סליחות ובקשות על עם ישראל כולו, מסכנים שאינם יודעים מה זה תורה, מה זה שבת, מה זה תפילין ומה זה קרבה לבורא העולם!

אסור להפסיד שיעור תורה כל השנה, **ועל אחת כמה וכמה בחודש אלול!** צריך זכויות לראש השנה, יש לך אשה וילדים, מה יהיה איתם? אדם צריך לקבל על עצמו לקבוע שיעור תורה, שיעור הלכה, לפחות פעם בשבוע. ואין זכות כזו כמו לקבל עליו שיעור תורה ליום הדין, ומי שעושה כן בודאי יזכה לשנה טובה ומבורכת.

שבת שלום!

מסופר כי החפץ חיים אמר באלול שלוש דקות מוסר, וזעזע את התלמידים כל כך, שהיו לומדים כנמרים ואריות. מה אמר להם? ברוסיה, בפולין, ארצות קרות היה קשה להשיג אתרוגים, היו מביאים אתרוגים ממרחק, עד שהיו משיגים אתרוג טוב, ועד ששרדו את הדרכים, בודדים היו מגיעים כשרים. אתרוג טוב כשר לברכה היה עולה 5 רובל, כמו אלף שקלים של היום, אתרוג מהודר היה עולה היה עולה חמישים רובל, כמו עשרות אלפי שקלים. הקהילה היתה קונה מקופת הקהל אתרוג אחד לכל המתפללים. ואמר הח"ח לתלמידיו, כל אחד חושב לעצמו, אם הייתי עשיר הייתי קונה אתרוג של חמש רובל, שיהיה לי אתרוג פרטי. ואם הייתי עשיר מופלג הייתי קונה אתרוג של חמישים רובל. אבל, אמר החפץ חיים, שימו לב ובואו חשבון: אתרוג הוא פעם בשנה, ורק ביום הראשון הוא מן התורה בשאר הימים הוא מדברנן. ואם יום הראשון חל בשבת הרי הוא רק מדברנן. **אבל מילה אחת של תורה, תלמוד תורה הוא דאורייתא, ותלמוד תורה כנגד כולם**, כל מילה של תלמוד תורה שקולה כנגד תרי"ג מצוות! ערך החפץ חיים חשבון ובדק בשעון: בדקה אפשר לומר מאתיים מילים, ובחמש דקות אלף מילים. והם שקולים כנגד תרי"ג מצוות **הרי בחמש דקות אפשר לקיים שש מאות ושלוש עשרה אלף מצוות!**

אמר החפץ חיים, אם על אתרוג אתה מוכן לשלם חמישים רובל, איך אפשר להפסיד חמש דקות מלימוד התורה?! איך אפשר לאחר לסדר הלימוד אפילו חמש דקות. וזה זעזע אותם, והשפיעו דברי הח"ח כל כך שכל האלול למדו כאריות ונמרים בעמל והתלהבות. "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף" **אין אפשר בלי תורה, בלי עמל התורה**. התורה היא החיים שלנו, היא בונה אותנו, בלי תורה אין אנו בני אדם. אין חיים בלי תורה, אין סיפוק ושמחת חיים בלי תורה! עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

יש כאן בני תורה העמלים בתורה, הלומדים יום ולילה, כמה סיפוק יש מלימוד התורה. לא רוצים כלל ללכת לישון, **הלוואי שהיה אפשר להמשיך ללמוד**. יוצאים אנשים מהדרשה ביום רביעי, מלאים במטען רוחני, מרגישים חזקים כבדל. ולמה? הנשמה קיבלה את האוכל שלה, את המזון הרוחני שלה. כי לא על

רגע חושבים עמ' 4

חינוך ילדים עמ' 3

פיגת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

תעלומה בטורונטו

מרדכי, והוא שב והקשה: 'והרי סיפור האמת - יכול להציל תרומה הגונה למוסד שהרב חפץ ביקרו! לו יידע הגביר את האמת - בוודאי ישוב ויתרום למטרה כה חשובה! אולי ראוי לספר לו את האמת כדי שישב ויתרום?'

'זו שאלה חדשה', הרבה רבי אברהם, ושקל בדעתו את הצדדים לכאן ולכאן, אך לא הצליח להגיע לכלל החלטה. עד עתה לא נראתה כל תועלת מסיפור האמת, אך יש כאן טענה חדשה: האפשרות להשיג תרומה הגונה באמצעות סיפור האמת. רגע, זה מתיר לספר?

משלא הצליח להכריע, החליט לבקש תשובה הלכתית. הוא ביקש ממקורבו ר' מרדכי כי ישלח את השאלה אל הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א, אשר יכריע האם מותר לספר על צדקתו של רבי אברהם ונוכחותו של הגביר... הרב שטיינמן שמע את השאלה והרהר בה ארוכות, ואז השיב תשובה חדה ונוקבת: 'לא מצאתי היתר לספר לשון הרע כדי לקבל תרומה!'

סיפור זה, המופיע בספר 'אגן הסהר', מסמך שיער ממש. מיישור זיף את חתימתו של רבי אברהם, ודרך מעשהו הנפשע - העמיד את רבי אברהם באור שלילי, וגם גרם לכך שמסרבים לתרום למטרותיו. ולמרות זאת, רבי אברהם לא מתבלבל ואינו מעלה בדעתו להבהיר את האמת, הוא ציית מוחלט ל'חפץ חיים' שפסק שאסור, אז אסור. נקודה. גם אם חושיו מתקוממים!

ואם עולה טענה חדשה על תועלת אפשרית בדבר תרומה - אז זו שאלה חדשה שחוזרת לשולחנם של גדולי הדור, והם - ורק הם - שיכריעו בה, ומשעה שהכריעו לשלילה - אין התחכמויות: ימשיך הגביר לסרב לתרום עבור מטרות היקרות ללבו של רבי אברהם, ובלבד שרבי אברהם ימשיך לציית להוראות, בדייקנות, בקפדנות, בלי חכמות וכלי ויכוחים! כמה כדאי להפנים את הסיפור הזה, לקחת לתשומת הלב. הציות דורש לפעמים תעצומות נפש, קבלת המרות של פסיקת ההלכה והכרעת הרבנים דורשת הקרבה. יהודי שמח על כך - כי הוא רוצה לציית לדעת ההלכה ושמח לפעול כהכרעת רבותיו!

סיפורו של הגביר נראה כאמיתי, ומצד שני - לא יתכן שהתרחש. אז מה קורה פה?

את התמיהה הזו פרש ר' מרדכי בפני רבי אברהם כבר אז, כשחזר ארצה. אלא שאז שתק רבי אברהם, לא הגיב מילה. הפעם, סיפר לו רבי אברהם את העובדות לאשורן:

'אומר לך את האמת: את אותה ערבות - מעולם לא נתתי. לא חתמתי לאותו יהודי ערבות מעולם! אני מכיר את הלווה, כנראה היה בטוח שיחזיר, וברגע פזיז זיף את חתימתי והפכתי לערב עבורו. אך מעולם לא חתמתי, לא מינה ולא מקצתיה!'

'ככה?' - נחרד מקורבו וניתר ממקומו, 'אם כן מדוע הרב יושב בשקט? שהרב יתקשר לאותו גביר ויספר לו את העובדות לאשורן, שאותו לווה פלוני אינו רק גנב, הוא גם זיפן מדופלם, שזיף את חתימת הרב! מדוע הרב לא עושה סדר בענין אחת ולתמיך, ומטהר את שמו?'

רבי אברהם הקשיב לשאלה המבעבעת מפיו של כל דורש צדק, והשיב בשלווה: 'כי זה דורש ממני לומר לשון הרע על אותו פלוני, לספר שהוא זיפן. אם הגביר לא היה מוחל את חובו - חובתי היתה לספר לו כדי למנוע ממנו נזק. אך כיוון שהגביר אמר בעצמו שמחל כבר את החוב - מה תועלת תצמח אם אספר שהלווה הוא זיפן? מה זה יתן - לשון הרע מזוקק?'

אני מעדיף לבלוע את חרפתי, יחשוב עלי הגביר מה שיחשוב, ובלבד שלא אספר לשון הרע. חוש הצדק הטבעי שלי אומר בדיוק כמו שאומר חוש הצדק שלך - שצריך להודיע לגביר כי הלה זיפן, ואין ידי במעל הגדול. אך אני שם את החושים שלי בצד ומציית להוראות ההלכה - וההלכה קובעת שאסור לי לספר שזיף, כי אין מכך כל תועלת! לפיכך לא אספר לגביר את מעללי אותו לווה נוכל וזיפן, כי אלו ההוראות של הלכות לשון הרע!'

אך ר' מרדכי עדיין לא נרגע. משהו בתוכו זעק שיש להבהיר את האמת, והוא שב וטען כי האיש עלול לעשות כך שנית ולגרור נזק נוסף. אך רבי אברהם דחה את הדברים והסביר כי כבר דיבר עם אותו לווה והעמידו על חומרת מעשיו, ולכן - אין כל תועלת מסיפור הדברים לגביר, והדבר אסור, נקודה!

גם ההסבר הזה לא הניח את דעתו של ר'

היה זה בשעת ערב אביבית ונאה, בכניסה לטרקלינו המפואר של אחד מעשירי העיר טורונטו שבקנדה. בדלת הכניסה נקש הרה"ח ר' מרדכי קרימלובסקי שליט"א, שנשלח לאותו גביר בשליחות אישית מהגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל, להתרימו למען מוסד שרבי אברהם התמסר למענו בכל לבו. אלא שמיד כששמע הגביר את מטרת בואו של השליח ואת שמו של המשלח, חרג מהרגלו והתחמק מלתת תרומה, ולו קטנה...

הרב קרימלובסקי חקר להבין את פשר הסירוב. לא בקלות הסכים הגביר לגלות את מצפונו לבו, אך לבסוף - פתח את פיו וסיפר לר' מרדכי סיפור שהותיר אותו הלום רעם. דקות ארוכות היה ר' מרדכי שרוי בהלם, משהו בסיפור של הגביר נראה לו לא הגיוני, זה פשוט לא יתכן. אך הגביר היה איתן בדעתו כי כך וכך היה המעשה, ור' מרדכי ההמום והמבולבל הבטיח לעצמו כי בשבוע לארץ יבדוק את העניין לעומק, כי פשוט לא יתכן שהסיפור הזה קרה במציאות!

בהגיעו ארצה, היישר משדה התעופה, רץ ר' מרדכי לביתו של רבי אברהם, ופרש את העובדות התמוהות והמשונות כפי ששמע מהגביר. הוא היה בטוח שר' אברהם יפזר מיד את הערפל מהתעלומה, ישמח להסביר מה קרה ולהשיב את כבודו האבוד. אך למרות שהסיפור העמיד את רבי אברהם באור כה שלילי ולמרות שהתעניין בפרטיו - קפץ את פיו והחליט לשתוק, לא הגיב אף במילה!

ר' מרדכי החליט מיד, כי את התעלומה הזו הוא חייב לפתור. הוא ימתין לשעת כושר, חייב להבין מה עומד מאחורי הסיפור המוזר, ואכן, ביום מן הימים הגיעה ההזדמנות, ור' מרדכי שב וסיפר לרבי אברהם על המפגש עם אותו גביר בטורונטו, שסיפר לו סיפור לא הגיוני...

הגביר סירב לתרום, וסיפר כי יהודי פלוני הגיע אליו, וביקש ממנו הלוואת ענק על סך \$300,000, כשהוא מציג ערבות אישית של רבי אברהם על החוב. החוב מעולם לא הוחזר, והגביר סיפר שמחל על הכסף משום כבודו של רבי אברהם, אך אחרי שויתר לו על הון כה רב - הוא לא רוצה לתרום עוד כסף למטרותיו...

כל השומע את הסיפור, מבין מיד שזה לא יתכן. רבי אברהם גניחובסקי הוביל בצורה כלשהי לנזק ליהודי אחר? איך זה יתכן? והלא כל ימיו נודע כזהיר ודקדקן בכל פרטי ההלכה, ואף בהירותו המופלגת בממון חברו, בפרוטה כבדין מאה. זה פשוט לא יכול להיות! אך

הרב רועי גנון

פינת ההלכה

סליחות וחודש אלול

מנהג הספרדים ועדות המזרח לקום באשמורת הבוקר ולומר סליחות מיום ראש חודש אלול עד יום הכיפורים, ויום ראש חודש עצמו אין לומר סליחות.

הטעם שמתחילים מראש חודש אלול סליחות, משום שמסורת בידינו שמשנה רבנו אחרי חטא העגל עלה לשמים להביא את לוחות הברית השניות בראש חודש אלול וירד עם הלוחות ביום הכיפורים, וכל הארבעים יום הלוחות לה' יתברך שימחל על עוון העגל וביום הכיפורים ה' יתברך אמר למשה רבנו "סלחתי כדברך", ולכן כל הארבעים יום הם ימי רחמים ורצון לכל עם ישראל וביום כיפור שה' יתברך הודיע שמחל לעם ישראל נקבע ליום מחילה וסליחה לכל העוונות והחטאים שלנו.

דורשי רשומות דרשו "אלול" ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי, וכן על הפסוק "ומלך ה' אלוהיך את לבבך ואת לבבך זרעך".

נוהגים שהכותב מכתב לחברו בחודש אלול כותב בתחילת המכתב "לשנה טובה תכתבו ותחתמו".

סגולה לתשובה

בזמן רבנו האריז"ל הקדוש בא אליו רבי משה האלשיך (שמכונה "האלשיך הקדוש" וכתב פירוש על חמישה חומשי תורה ועל המגילות) וסיפר לו שיצא לו בן לתרבות רעה ואמר לו האריז"ל הקדוש שיתפלל עליו בתפילת שמונה עשרה בברכת "ושיבנו אבינו לתורתך" שיחזור בתשובה שלמה, ורבי משה אלשיך התפלל עליו ובפתאומיות חזר בנו בתשובה שלמה. ולכן בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה נכון מאוד לכוון בתפילת שמונה עשרה בברכת "ושיבנו אבינו לתורתך" להזכיר כמה משמותם של אלו שנטו מדרכי ה' ותורתו, ובפרט אם הם קרובים שיתפלל עליהם מעומק הלב.

אמירת מזמור 'לדוד ה' אורי'

בספר קצה המטה כתב שהאומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא" (תהילים פרק כ"ז) מראש חודש אלול ואילך מובטח לו שיוציא ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים, ויצא במשפטו זכאי, ויצא לחיים טובים ולשלום, עד כאן לשונו. ובספר שער תפילה לרבי יעקב רוקח הביא בשם מהר"ח הכהן שכתב בספרו שערי רחמים שכל האומר "מזמור לדוד ה' אורי וישעי" מראש חודש אלול ועד שמחת תורה אפילו אם נגזרה רעה חס ושלום על האדם, אמירת מזמור זה יכולה לבטל הגזירה, ומבטלים מעליו כל גזירות קשות ורעות, ומעביר מעליו כל המקטרגים והמחשתינים, וטוב לאומרו בכל ימות השנה אחר תפילת שחרית, עד כאן לשונו.

אמירת סליחות

הזמן הראוי ביותר לאמירת הסליחות הוא משעת חצות לילה ואילך, אולם אם הציבור אינם יכולים לומר הסליחות אחר חצות לילה יכולים לומר הסליחות גם בשעות בוקר המוקדמות לפני תפילת שחרית, וכן אפשר לומר הסליחות גם לפני תפילת מנחה. אולם לפני חצות לילה אסור לומר הסליחות, ולכן יחיד שנמצא בבית הכנסת שאומרים שם סליחות וי"ג מדות לפני חצות לילה לא יענה איתם ויותר טוב שיצא משם.

מי שקם בבוקר מהשינה ורוצה לומר הסליחות צריך לברך ברכות התורה לפני אמירת הסליחות.

אמירת הסליחות נועדה לעורר את האדם ולבקש סליחה על החטאים שעשה, והאדם יתן אל ליבו שעוד מעט מתקרבם ליום הדין, ולכן יפשפש במעשיו ויחזור בתשובה ויוסיף כמה שיותר מצוות ומעשים טובים, ולכן עיקר אמירת הסליחות צריכה להיות בנחת ובמיתון ובהכנעה יתירה וכמו שכתוב במשלי (פרק י"ח פסוק כג) "בתחנונים ידבר רש" (המילה רש פירושו עני שאין לו כלום) ויבין את מה שמוציא מפיו ויפנים הדברים ללב כמה שיותר.

היחיד שאינו יכול סליחות עם הציבור מותר לו לומר את כל נוסח הסליחות ביחיד, חוץ מהקטעים שאומרים אותם בארמית (כגון דעניי לעניי) משום שרק ציבור יכולים לאומרם, וכן י"ג מידות אין היחיד רשאי לאומרו משום שזה נחשב לדבר שבקדושה וכל דבר שבקדושה (כגון קדיש קדושה וברכו) צריך עשרה אנשים כדי לאומרם, אולם אם היחיד אומר את הי"ג מידות בטעמי התורה מותר מפני שזה נחשב כקורא בתורה.

מי שקם בחצות לילה או באשמורת בוקר לפני עלות השחר, או שנשאר ער והגיע חצות לילה ואין לו זמן לומר גם סליחות וגם "תיקון חצות" עדיף לומר "תיקון חצות" שמעלתו יותר מן הסליחות.

כשאומר י"ג מידות, בתיבות ה' ה' לא יאמר אותם ביחד, אלא יאמר ה' ויפסיק מעט ואז יאמר שוב ה' וימשיך לומר את הי"ג מידות. ובזמן שאומר ה' ה' יכוף את קומתו בשחיה ולא יכרע לגמרי אלא קצת, ואין צריך להרים את העקבים של הרגלים מהקרע (כמו שעושים בקדושה) אלא יישר את רגליו ויאמר הי"ג מידות בכוונה.

הרב אהרן פרידמן

חינוך ילדים

חינוך או שיטור

אי הגדרת המטרה מראש בפרוטרוט, במיוחד בחינוך הילדים, עלולה להיות הרסנית. שכן אנו עלולים למצוא עצמנו נוקטים באמצעים שאינם נכונים. ככל שהמטרה מוגדרת יותר, כך נוכל לבחור אמצעים נכונים יותר, שיבחנו את הגעתנו למטרה הנכספת ברמה גבוהה יותר של סבירות.

במאמרים הבאים בחינוך הילדים נמקד יותר את מטרת החינוך, ונוכל לבחון ביתר אמינות כל מעשה ומעשה האם הוא עונה על הגדרות וצרכי המטרה הסופית.

למרות שללא ספק מצווים אנו לעמוד בשער ולהזהר שילדינו לא יחצו קווים ולא יעשו מעשים מסויימים, אסור שניתפס למחשבה שזו כביכול מטרת החינוך.

כהורים, מוטל עלינו להגיע להרבה יותר מכך. תפקידנו, לא רק לפקח על מעשי הילד ולהרגילו לבצע מעשים מסויימים בלבד. זהו תפקידן של מערכת אכיפה, לא של מערכת החינוך. מי שרוצה לחנך, לא יכול להסתפק בפעולות שיטור, מבלי להתחשב בנפשו של הילד, ברצונותיו, מחשבותיו ונטייתיו. בניגוד לשיטור, שאין זה מתפקידו לנסות לרדת לסוף דעתו של האזרח אלא לאכוף את ביצוע החוק, הרי שהורים לא רק שחייבים להתחייב לרבדים הנפשיים הפנימיים – אלא שהם צריכים לתת דעתם על החלקים האלו, אולי אף יותר מאשר על גוף המעשה של הילד. שוטר העוצר נהג שנסע באין כניסה או שחצה רמזור באור אדום, אינו בודק אלא את המעשה גופו. ברם, הורים המגלים את בנם צועד בנתיב אסור או חוצה קווים אדומים, בל ימהרו לחרוץ דין על מעשיו, בטרם יבררו וילבנו את הצדדים הנפשיים העומדים מאחורי התנהגותו. רצוי שיזכרו כל העת כי:

גם כשהרצון שלנו – ולמי אין רצון כזה? לגדל את ילדינו בדרכים ישרות עלינו לזכור כי איננו מאלפים רבובים אלא מחנכים ילדים. ובתור שכאלו, עיקר חובותינו, להביא את הילד למצב שבו יאהב את אשר אנו מלמדים אותו לעשות. הרי אומר: להביא את הילד לידי ביצוע בפועל, אינה מספקת, אלא להניעו לקיימן מתוך חשק ורצון פנימי. הורה שיצליח להביא את ילדו לעשות פעולה מתוך כפייה או מתוך פחד – אחר שאיימו עליו בעונש הרי שמטרת החינוך לא הושגה. יתכן שידמה להורים או לעומדים מן הצד כי הם מתקדמים יפה לעבר המטרה, אך עובדה זו עלולה להתגלות כעניין של טעות אופטית בלבד...

תפקידו של החינוך והמטרה הסופית שלאורה יבחנו כל פעולותיו המעשיות, הם איפוא לסעת בילד אהבת הבורא ולהביאו לאהוב את קיום המצוות ולעשותן מתוך רצון וחשק, וכן לעשות את חינוך ההורה בשאר הדברים באהבה ורצון ולא רק לקיימן מתוך כפייה או מתוך רצון לספק ולגרום נחת רוח לאחרים.

הורים רבים מודעים למטרה עליונה זו, אך לא כולם יודעים להשיגה על דרכם בחינוך הילדים, שתתן מענה דווקא לזווית זו, הכין טמונה הטעות.

מדוע כל הזמן התינוק בוכה?

לכן אומר הרמב"ם שחכמים תיקנו הרבה ברכות דרך שבת, כדי לזכור את הבורא תמיד, תתבונן בכל דבר, איך הקיבה שלך עובדת, והלב שלך עובד, והכבד והעינים, תעצור רגע בברכת אשר יצר ותחשוב, איך ה' דואג לי ומטפל בי ושומר עלי, בכל איברי גופי אני סומך עליו, אז בודאי שאני אסמוך עליו גם בענייני עבודה ופרנסה ורפואה, הרי כל מה שנעשה אתי הוא נס גדול!

אומר רבי חיים מבריסק **שכל יהודי הוא מאמין, רק נוח לו להתעלם**, הוא יודע מה קרה אתו מתחילת יצירתו, איך עבר את כל התהליך של ההתפתחות ההריון והלידה, "גוזי מבטן אמי" ה' חתך אותך מהבטן של אמא שלך, אבל מרוב הרגל ושטטוש אתה מתעלם, מזה, אפילו אם תראה עמוד אש מול העינים אתה תתרגל ותתעלם, לכן צריך כל אדם לחדד לעצמו יום יום את הדברים האלה, ויתבונן בניסים המתרחשים מול עיניו יום יום.

ככל שאדם ילמד וישנן וירגיל עצמו בענייני אמונה, כך יזכה לקנות את מדת הבטחון, זה לא מגיע ביום אחד ולא בשנה אחת, אלא זו עבודה של כל החיים. ומי שיקנה את מדת הבטחון, יהיו לו חיים אחרים לגמרי, בלי מתחים בגיל שלושים, ובלי צינטורים בגיל ארבעים וניתוחי מעקפים ומסתמים בגיל חמישים! בזוהר הקדוש כתוב שאם אדם נמצא בחרדות, הגוף שלו מפריש חומר שהורס את כל הרקמות בגוף, ומקלקל את שסתומי הלב וכל כלי הדם.

אדם שדואג מה יהיה עם הילדים ומה יקרה לאשה, ומה עם הבריאות שלו ושלחם, ודואג לכסף ולפרנסה לדירה לשכנים ולמשכנתא, **כל הזמן נמצא במתח ובחרדה מתמדת**.

אולי הילד קפץ לכביש, ולמה הוא מאחר לחזור הביתה, ומה עם אשתו האם היא אוהבת אותו או לא, ועוד ועוד, אם אדם יעשה רשימה כמה הוא דואג, הוא יתמוטט! בלי ללמוד את שער הבטחון, הוא צריך לעלות למגדלי התאומים ולקפוץ משם!

למה אתה דואג, יש בעל הבית לעולם!

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר ישיבת אור דוד
למנוח הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

אומר רבינו בחיי שאחד החסדים הגדולים שעושה ה' עם התינוק הוא הבכי. מה התועלת בבכי? אלא שיערו חכמי הרופאים, שכמה שיבכה יותר הוא יהיה בריא יותר! משום שיש במוחו ליחה שאם תישאר כפי שהיא, תגרום נזק חמור לילד, והבכי ממיס את הליחה כדי שלא תזיק לו, ויהיה בריא בגופו. עוד פלא שהתינוק נולד עם כל אבריו בשלמות חוץ משיניו, ולמה? כי בורא עולם ריחם על אמו שלא ינגוס בה בשיניו בזמן היניקה, ורק לקראת הגמילה מההנקה, צומחות אבנים שדומות לשיניים חותכות וטוחנות כל אחת במקומה.

ולא ראינו תינוק שנולד עם שיניים בידיו או ברגליו, מי ברא אלה? וברוב רחמיו של הבורא בגיל חמש, נופלות שיני החלב לאט לאט, אחת נופלת ואחת צומחת, שלא ימנע ממנו אוכל, איזה רחמנות.

מה שכתבנו זה רק חלק קטן מניסים גדולים ועצומים שנעשים עם האדם בכל ימי חייו, **אלא כשאדם מתרגל למשהו מסוים, הוא לא מעריך אותו ונראה שזה מובן מאליו**.

המהרש"א אומר כשעם ישראל נכנסו לארץ ישראל והמן פסק לרדת מן השמים, הם זרעו חיטים ושעורים, ויצאו להם שיבילים וגרעינים, והם היו בטוחים שזה נס, כי ארבעים שנה האוכל ירד להם מן השמים, ואיך פתאום הוא צומח מן הארץ? רואים מכאן יסוד עצום, שכל מה שקורה אתנו הוא נס, בין שירד מן השמים ובין שגודל בארץ, הכל תלוי בהרגל של האדם. אדם לוקח גרעין של אבטיח ומניחו באדמה, והגרעין נרקב, ומתוך הריקבון צומח אבטיח ענק עם קליפה ירוקה, ובתוכה פרי עסיסי בצבע אדום מלא סוכר ומיץ, במיקום מושך ומקסים, מי שלא רואה כאן את אלקים הוא עיוור עם חותמת!

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה בראשות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

ציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ **03-5701212**

📍 המכבים 108 בני ברק

✉ info@rabenu.com

